

Bijlage 2

Overzicht van bestaande leernetwerken

11 februari 2021

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Toelichting

Het huidige leeraanbod rond kennis en leervragen vraagstukken is in kaart gebracht in het leeraanbod. Het leeraanbod richt zich op het (organiseren van) gezamenlijk leren en kennisdelen van en door wijkprofessionals, inwoners, beleidsmakers en bestuurders rond de gebiedsgerichte aanpak van vraagstukken op het terrein van leefbaarheid en veiligheid. Het leeraanbod voorziet niet in een overzicht van het aanbod aan cursussen, opleidingen en trainingen gericht op een individuele transfer van kennis via min of meer gestandaardiseerde en vastomlijnde scholings- en leerprogramma's. Het onderstaande overzicht is een weergave van het aanbod aan leernetwerken, leergemeenschappen en kenniskringen rond Leefbaarheid & Veiligheid die uit de vraaginventarisatie naar voren zijn gekomen. Het overzicht bestaat uit twee delen. Het eerste deel biedt een overzicht van het leeraanbod van de partijen die als consortiumpartners direct betrokken waren bij de uitvoering van de vraaginventarisatie in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Het tweede deel bestaat uit het leeraanbod dat is verzameld via een uitvraag door middel van een online survey, aangevuld met deskresearch en individuele gesprekken met betrokkenen bij de vraaginventarisatie.

1. Aanbod consortiumpartners Platform31, Movisie, LSA Bewoners & Landelijk Platform Buurtgericht werken (LPB)

Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Prioritaire vraagstukken Leefbaarheid en veiligheid		
Werken aan leefbare wijken (P31)	Leefbaarheid, met daaronder hangende subthema's voor corporaties	Hoe kunnen wijkprofessionals van corporaties succesvol werken aan leefbare wijken?	Wijkprofessionals corporaties
WIJ in de wijk (deel 3) (Movisie)	Sociale cohesie, integraal samenwerken	Werken aan versterken sociale cohesie in wijken, Empowerment van samenwerkingspartners uit de wijk via reflectiesessies. Hoe kunnen actieve inwoners, sociale professionals en beleidsmakers samenwerken aan versterken sociale cohesie in buurten en wijken?	Beleidsmakers, wijkprofessionals, andere professionals en actieve inwoners
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Wonen en fysieke wijkvernieuwing		
Innovatieprogramma Langer Thuis (P31) samenwerking van Platform31, G40-	Langer thuis wonen, inclusie, ondersteuning kwetsbare bewoners	Hoe maakt u uw wijk geschikt en inclusief voor het langer thuis wonen van alle inwoners, dus ook kwetsbare groepen?	Allerlei verschillende wijkpartners / 24 gebiedscoalities

Stedennetwerk, ministeries van BZK en VWS			
Langer en weer thuis wonen – leer- en verbetertrajecten in diverse gemeenten (Movisie)	Langer thuis Ondersteuning kwetsbare bewoners / extramuralisering / beschermd wonen	Hoe kunnen we zorgen voor veerkrachtige en steunende buurten waarin mensen in een extra kwetsbare positie wonen en waar iedereen zich thuis, welkom en veilig voelt?	Wijkprofessionals, beleidsmakers en bestuurders van gemeenten, corporaties, welzijn, zorgorganisaties.
Weer Thuis Wonen (Platform31), samen met VNG, Aedes en Valente, GGZ Nederland, Leger des Heils	Langer thuis Ondersteuning kwetsbare bewoners / extramuralisering / beschermd wonen	Welke woonvormen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid zijn er, op welke behoeften hebben we nog geen antwoord en hoe kan daar in worden voorzien? Welke voorzieningen in de wijk zijn relevant voor mensen met een psychische kwetsbaarheid en hoe zorg je ervoor dat deze voorzieningen goed op elkaar aansluiten? En dat mensen met een psychische kwetsbaarheid zich thuis voelen in de wijk?	Lokale samenwerkingsverbanden van gemeente, corporatie en/of organisatie voor zorg en/of welzijn. Breda, Gooi-Vechtstreek, 's-Hertogenbosch, Utrecht en Venlo
Actieprogramma Wooncoöperaties Flexwonen, beter benutten bestaande bouw, souterrain van het wonen, vve beheer (platform31)			
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Participatie en werk		
Transitiearena verbinding wijkteams en sociale werkbedrijven (Movisie, Cedris, SBCM, 2020 en vervolg in 2021?)	Participatie en Werk / Integraal / domeinoverstijgend werken	Domeinen van werk en inkomen en zorg en welzijn meer te verbinden, kennis van elkaars expertise en werkwijze te krijgen en zo de kloof tussen de domeinen vanuit de lokale praktijk nader te dicht en zodoende participatie te bevorderen op wijkniveau.	Wijkprofessionals (wijkteams), bestuurders werkbedrijven
CoP (Ontwikkelgroep) Waardevol werken Movisie en Divosa 2021	Participatie en Werk / Integraal / domeinoverstijgend werken	Op zoek zijn naar een andere invulling in de praktijk van participatie/Waardevol werken	Beleidsmakers, bestuurders zorg en welzijn, ondernemers, fondsen, wijkprofessionals

Werk in de wijk (LSA bewoners)	Werk in de wijk / bewonersbedrijven / sociaal ondernemer	Bewonersinitiatieven werken aan buurten waarin iedereen kan meedoen. Mensen die werkloos zijn voelen zich vaak aan de kant staan. Niet verwonderlijk dus dat bewonersinitiatieven en sociaal ondernemers zich bezighouden met het creëren van Werk in de wijk.	Bewonersinitiatieven en gemeenten
Wijk BV: ondernemende bewonersinitiatieven (LSA)	Bewonersparticipatie / wijk- en buurtdemocratie / lokale economie / wijkeconomie en (arbeids)participatie	Hoe kunnen bewoners een echte economische machtspositie in de wijk ontwikkelen? Hoe dragen zeggenschap en eigenaarschap bij aan de impact die je in de wijk kunt hebben op onderwerpen die het dichtst bij mensen staan, zoals wonen, werken, zorg, energie?	Bewoners en gemeenten
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Onderwijs en opvoeding		
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Veiligheid en Criminaliteit		
Aanpak ondermijning in de wijk (P31 samen met ATO, Aanjaagteam Ondermijning in de Wijk en BZK)	Veiligheid / ondermijning / radicalisering en integraal werken	Hoe verbind je de aanpak van ondermijnende criminaliteit met een wijkgerichte aanpak in kwetsbare wijken, waarin zowel aandacht is voor repressieve als preventieve maatregelen?	Wijkprofessionals en beleidsmakers van gemeenten, corporaties en politie
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Gezondheid, zorg & hulpverlening		
Vroegtijdig signaleren van sociale problematiek door buurtbeheerders (Movisie)	Ondersteuning kwetsbare bewoners (of procesthema 'gebiedsgericht werken')?	Hoe signaleer je als buurtbeheerder vroegtijdig sociale problematiek?	Klein leernetwerk in A'dam zuidoost met gemeenten en corporaties
Verbetertraject 'Samenwerken aan een betere toegang sociaal domein'. (MOV ea iov VNG/VWS) start in 2020	Verbetering toegang tot zorg en ondersteuning	De toegang tot ondersteuning, waar nodig, verbeteren voor inwoners én voor gemeenten. Kennis, ervaringen en vaardigheden op het gebied van de toegang te borgen en toegankelijk te maken voor gemeenten en maatschappelijke partners.	20 gemeenten met lokale en regionale partners (<i>inschrijving 2e tranche gesloten</i>)

Schulden en armoede preventie (Movisie)	Armoede en schulden, ondersteuning kwetsbare bewoners	Vraagstukken/leernetwerk rondom: hoe je marginalisering en sociale uitsluiting kunt voorkomen	Kleinere gemeenten
Leerkring armoede en gezondheid (GezondIn, P31 en Pharos)	Gezondheid(sachterstanden), armoede en schulden	Hoe leg je de verbinding tussen armoede, schulden, stress en gezondheid? Projecten en aanpakken op het raakvlak van armoede en gezondheid werken aan het versterken van de verbinding tussen de thema's, strategischer naar hun project kijken, spiegelen aan experts en netwerk verbreden.	Beleidsmakers, wijkprofessionals, projectleiders, etc. zowel bij gemeenten als maatschappelijke partijen (welzijn, GGD, zelfstandigen, etc.)
Een tegen eenzaamheid (VWS i.s.m. Movisie, Radar e.a.) Lokale coalities in 200+ gemeenten	Ondersteuning kwetsbare bewoners/aanpak eenzaamheid	Hoe kun je eenzaamheid (bijv. onder risicogroepen zoals ouderen en migranten) voorkomen en aanpakken?	Bewoners, wijkprofessionals en beleidsmakers van gemeenten, welzijn, zorg
Leer- en verbetertraject Toegang (Movisie e.a. iov VNG/VWS) start in 2020	Verbetering toegang tot zorg en ondersteuning	De toegang tot ondersteuning, waar nodig, verbeteren voor inwoners én voor gemeenten. kennis, ervaringen en vaardigheden op het gebied van de toegang te borgen en toegankelijk te maken voor gemeenten en maatschappelijke partners.	20 gemeenten met lokale en regionale partners
Gezondin (Platform31 en Pharos)	Gezondheid en achterstanden	Stimuleringsprogramma van Pharos en Platform31. Sinds 2014 helpt ons team 155 Nederlandse gemeenten om gezondheidsverschillen lokaal terug te dringen. Diverse leerkringen worden georganiseerd.	155 gemeenten
Werkplaatsen sociaal domein (o.a. Movisie)	Armoede, sociale basis, lerende praktijken, ervaringsdeskundigheid	Hoe werk je met de omgeving samen, en hoe krijg je georganiseerd dat leren op gang komt en blijft? Hoe breng je het collectieve leren op gang, zodat er diepgaander geleerd wordt?	Elke (15x) Werkplaats bestaat uit een samenwerkingsverband tussen hogescholen, zorg- en welzijnsinstellingen, gemeenten en vaak ook cliëntenorganisaties en kennisinstellingen.

Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Samenleven, integratie & inclusie		
Buurtbouwers Akademie (LSA) Trainingen aan de slag met community Building (2021)	ABCD methodiek, communities Communitybuilding	Hoe abcd past binnen gemeentelijk beleid? verschillende trainingen: voor bewoners, wijkprofessionals en ook training voor gemeenten	Bewoners, wijkprofessionals en gemeenten
Leerkringen inclusieve gemeenten (Movisie)	Inclusie	Stappen om te komen tot inclusief beleid voor wijken Hoe kunnen beleidmakers inclusief beleid voor buurten en wijken versterken	Beleidmakers uit gemeenten
Kennisplatform Integratie en Samenleven (Movisie en Verwey-Jonker Instituut)	Integratie en samenleven	Hoe vormen we met elkaar een stabiele gemeenschap waarin ruimte is voor verschillen? Voor dat vraagstuk staan we als samenleving. Naast een kennisbank is het ook een platform met eigen activiteiten bijvoorbeeld sessie kennismaken in de buurt. Hoe bevorder je als initiatief(nemer) sociaal contact tussen inwoners met diverse achtergronden?	Beleidsmakers bij gemeenten en andere overheidsinstellingen, politici, professionals werkzaam bij maatschappelijke organisaties en migrantenorganisaties, evenals het bedrijfsleven en bewoners.
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Leefomgeving & openbare ruimte		
Omgevingswet (LSA) o.a. via De BurgerMasterclass (2020) georganiseerd door RVO	Omgevingswet, bewonersparticipatie, lokale democratie	Hoe borgen we de positie van bewoners aan de hand van de in te voeren omgevingswet en welke gesprekken en discussie moeten we daar nu voor voeren? programma DuurzaamDoor), in samenwerking met Jean Eigeman, GreenWish, LSA en het social designersteam Anne van Strien en Axel Coumans. (afgerond)	Bewoners, beleidsmakers gemeenten
G40/G4-leerkring Omgevingswet (Platform31)	Omgevingswet als instrument	Indirecte link: Hoe kan de Omgevingswet als instrument ingezet worden voor maatschappelijke opgaven als leefbaarheid en veiligheid? (in 2021 gaat men dit per opgave uitwerken)	Beleidsmakers

Leerkring Gezondheid en ruimte (Platform31, Pharos en RIVM)	Ruimte en gezondheid	Ruimtelijke ontwikkeling en herinrichting kan een belangrijke bijdrage leveren aan de aanpak van gezondheidsachterstanden, maar dan moet gezondheid wel een plek krijgen in de visie- en planvorming. Hoe verlecht je gezondheids- en fysieke ambities? Wat moet je doen en waar stuur je op? En, hoe richt je je pijlen op de mensen met de grootste gezondheidsachterstanden en op de wijken of dorpen waar zij wonen?	Gemeentelijke professionals – strategen en andere adviseurs
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Verduurzaming		
Experimenten-programma Verduurzaming Kwetsbare Wijken (Platform31 i.s.m. Nyenrode)	Verduurzaming / energietransitie / klimaatadaptatie Leefbaarheid Gebiedsgericht werken	Hoe verbind je de energietransitie/verduurzaming in kwetsbare wijken met andere leefbaarheidsopgaven?	Wijkprofessionals en beleidsmakers van gemeente, corporaties
Participatiecoalitie: Schakelwijken (LSA)	Verduurzaming / energietransitie / klimaatadaptatie, samenwerking, leefbaarheid	Stevige rol voor (actieve) bewoners in de samenwerking met o.a. gemeente te organiseren in aardgasvrijtraject met bredere wijkverbetering	Bewoners en beleidsmakers van gemeenten
Leerkring Groen in de stad (start in 2021) (P31)	Vergroening, biodiversiteit, klimaatadaptatie, gezondheid, samenwerking	Hoe zorg je ervoor dat je in samenwerking vergroend in de wijk vanwege de verschillende belangen, schotten, vraagstukken die samenkomen?	Beleidsmakers
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Samenwerken met bewoners		
Buurtmakers academie (LSA) / ABCD methodiek	bewonersparticipatie/wijk- en buurtdemocratie / lokale economie/ wijk economie en (arbeids)participatie / positieve wijk aanpak	Effectiviteit van community building in de ontwikkeling van weerbare wijken. Hoe kunnen bewoners een echte economische machtspositie in de wijk ontwikkelen? Hoe dragen zeggenschap en eigenaarschap bij aan de impact die je in de wijk kunt hebben op onderwerpen die het dichtst bij mensen staan, zoals wonen, werken, zorg, energie?	Bewoners en gemeenten
Lerende praktijken rond preventieve meerwaarde van inwonerscollectieven (Movisie 2021)	Samenwerken in wijk en buurt/ Participatie en betrokkenheid van bewoners	1. Hoe kunnen inwonerscollectieven optimaal bijdragen aan preventief werken op wijkniveau? En 2. Hoe kunnen sociale (wijk) teams meer collectief en preventief werken	Inwonerscollectieven, wijkprofessionals o.a. wijkteammedewerkers in 3 gemeenten

Inclusieve burgermacht (Movisie i.o.v. ministerie van BZK)	Wijkdemocratie, samenlevingsopbouw	Het versterken van de lokale democratie als essentieel onderdeel van samenlevingsopbouw 21 ^{ste} eeuw. Hoe te komen tot een participerende overheid? Wat werkt daarin voor actieve bewoners, sociale professionals, ambtenaren en bestuurders	Beleidsmakers, wijkprofessionals, andere professionals en actieve inwoners
Laboratorium Right to Bid (Platform31, VNG, ministerie van BZK)	Eigenaarschap / zeggenschap / overnamerecht	Welke lessen en bruikbare tips zijn voor zowel gemeenten als bewoners(initiatieven) c.q. gebruikers op basis van de eerste ervaringen in Nederland met het overnamerecht	Ambtenaren, bestuurders, wetenschappers, bewoners(initiatieven) en sociaal-ondernemers uit zes gemeenten
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Gebieds- en opgavegericht werken		
Leerbijeenkomsten gebiedsanalyse P31 en Movisie	gebiedsanalyses en buurtagenda's	3 online bijeenkomsten als onderdeel van programma leefbaarheid en veiligheid over instrumenten voor het maken van wijkprofielen en buurtagenda's.	beleidsmaker, wijkprofessional of wijkbewoner
Werkplaatsen wijkgericht werken (Platform31 + LPB+ A&O Fonds)	Integraal / gebiedsgericht / domeinoverstijgend werken	Hoe geef je als gemeente succesvol en effectief vorm aan wijkgericht werken?	Wijkprofessionals en beleidsmakers van gemeenten
Integraal werken in de wijk	Integraal werken / wijkteams	In het programma Integraal werken in de wijk bundelen Movisie, Nederlands Centrum Jeugdgezondheid, Nederlands Jeugdinstituut, Vilans en de Werkplaatsen Sociaal domein hun krachten om kennis te verzamelen, verrijken en verspreiden over de integrale aanpak van meervoudige vragen en problemen. Dit doen wij in nauwe samenwerking met de praktijk.	beleidsmakers en professionals
Weer Thuis meerpartijensamenwerking (Platform31)	Samenwerken met corporatie, zorg en gemeenten	Om mensen vanuit Beschermd Wonen en de Maatschappelijk Opvang (weer) succesvol thuis te laten wonen zijn veel verschillende partijen nodig. De opgave, het probleem of de urgentie brengt mensen en organisaties bij elkaar. Samen met de partners uit het landelijke actieprogramma 'Weer Thuis!' wordt gewerkt aan het stimuleren van een goede samenwerking.	Beleidsmakers en wijkprofessionals

Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Stap voor stap naar een wijkaanpak		
Innovatieprogramma Domeinoverstijgende gebiedsgerichte aanpak kwetsbare wijken (Platform31, i.o.)	integraal/ gebiedsgericht/ domeinoverstijgend werken	hoe organiseer je een domeinoverstijgende gebiedsgerichte aanpak intern en met lokale partners die leidt tot wederzijds rendement?	Beleidsmakers en bestuurders van gemeenten en corporaties
Leerkringen over het zichtbaar maken van maatschappelijke waarde. (Movisie 2021)	Monitoring en Effectiviteit /Participatie en betrokkenheid van bewoners	Hoe maken we de waarde van burgerbetrokkenheid zichtbaar en hoe benutten we deze beter?	Beleidsmakers gemeenten, actieve bewoners (burger initiatieven en vrijwilligersorganisaties en cliënten)
Leren van taakgerichte populatiebepaling (Platform31)	Bekostiging sociaal domein op gebiedsniveau	Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo 2015, de Participatiewet en de Jeugdwet. Sinds deze zogeheten decentralisaties hebben ze een grotere vrijheid om het sociaal domein naar eigen inzicht in te richten. Een aantal gemeenten heeft daarbij gekozen voor taakgerichte populatiebepaling, op basis van de omvang en kenmerken van de populatie. Zij denken de (transformatie)doelen hiermee beter te kunnen realiseren. In enkele sessies is de praktijk aan de hand van de ervaringen van Heerlen, Utrecht, Alphen aan de Rijn en Lelystad, in beeld gebracht.	Vier gemeenten, 1 sociaal domein

2. Aanbod leertrajecten overige partijen rond leefbaarheid en veiligheid

Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Prioritaire vraagstukken leefbaarheid en veiligheid		
Leerkring Leefbaarheid en veiligheid. Netwerk van 16 stedelijke vernieuwingsgebieden spoor 1 (BZK) Leerkring door RONT Management	Leefbaarheid en veiligheid	Kennisdeling en praktijkervaringen onderling uitwisselen.	Deelnemers 16 vernieuwingsgebieden. Gemeenten uit programma Leefbaarheid en Veiligheid
Kenniswerkplaats Leefbare Wijken Rotterdam, Erasmus	Samenwerking, participatie Leefbaarheid Wonen	Onderzoek en kennisuitwisseling, bijvoorbeeld: hoe kunnen spontane initiatieven voor solidariteit in coronatijd doorgroeien naar duurzame maatschappelijke coalities	Gemeente, initiatiefnemers, fondsen
Netwerk Leefbaarheid (Aedes)	Leefbaarheid	Kennisdeling leefbaarheid breed. Focus op praktisch, sociaal en wijkbeheer. Het Netwerk Leefbaarheid is een ontmoetingsplaats voor corporatiemedewerkers met een functie op het gebied van leefbaarheid. Het netwerk komt drie keer per jaar bijeen om actuele thema's op vakgebied van leefbaarheid te bespreken	<i>Landelijk netwerk van corporatiemedewerkers in buurten en wijken</i>
Aedes Community Leefbaarheid	Leefbaarheid	Kennisdeling tussen professionals online, leefbaarheid breed	<i>Landelijk (online)</i> Divers, open community. Primair gericht op corporaties.
Leer/kennistraject rondom interventies in de wijk (Aedes nieuw, te starten in 2021) / Simone Boeren	Leefbaarheid	Wat zijn succesvolle interventies in de wijk	Corporaties en/of samenwerkingspartners
Forum voor Stedelijke vernieuwing	Stedelijke vernieuwing	De stichting Forum voor Stedelijke stelt zich ten doel een bijdrage te leveren aan het inzicht in de specifieke positie en de sterke en zwakke punten van de stad en stimuleren van een stedelijk vernieuwingsbeleid, dat is gericht op de bestrijding van sociale en materiële verpaupering en op een (re)vitalisering van de initiërende en stimulerende functies die	Leden van het platform veelal bestuurders uit corporaties, overheden, kennisinstellingen, en private partijen

		de steden op velerlei gebied voor uiteenlopende betrokkenen (kunnen) vervullen.	
Platform Stad en wijk	Burgerkracht, samenleven, maatschappelijke participatie, armoedebestrijding, integratie en gezondheid. Innovatieve aanpakken in het sociaal domein (kunst, onderwijs, sport, welzijn, wonen, zorg). Bevordering van participatie en veerkracht in steden en wijken.	Het landelijke platform Stad en Wijk is een samenwerkingsverband van lectoraten op diverse hogescholen die door middel van praktijkgericht onderzoek inzicht verschaffen in en oplossingen aandragen voor maatschappelijke vraagstukken in steden en wijken. Diverse praktijkgerichte onderzoekstrajecten o.a. over Huizen van de Wijk, wijkgerichte energietransitie, participatie, stadslabs en plekken van hoop en verandering.	Studenten, gemeenten, bewoners
Buurtwijds (geen eigen leeractiviteiten)	Leefbaarheid en buurtmakers	Buurtwijds gelooft dat het zinvol is om kennis en praktijkervaringen te delen op een online verzamelplek en te verbinden met wat we al weten door onderzoek, theorie of geschiedenis. Met als uiteindelijk doel de inhoud en kwaliteit van buurtontwikkeling te verbeteren. Ook vinden we het van belang om zichtbaar te maken wat buurtmakers doen	Ondernemende burger, stadmaker, buurtontwikkelaar, sociaal ondernemer of community organizer werk
De vernieuwde stad (platform rond wonen in grote steden en vitale wijken)	Woningmarkt, duurzaamheid, inclusieve stad	De 27 corporaties die deel uitmaken van De Vernieuwde Stad richten hun aandacht de komende tijd op de woningmarkt, de verduurzaming van het bezit en het streven naar een inclusieve stad. Met een bezit van ongeveer een miljoen verhuureenheden in de steden vertegenwoordigen zij circa 40% van de sociale huursector.	Corporaties
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Wonen en fysieke vernieuwing		
Bouwstenen voor sociaal VNG, Aedes, PO-Raad en Sociaal Werk Nederland steunen het platform en hebben hun naam hieraan verbonden. Zij zijn de afzenders van Bouwstenen. De Wijkplaats organiseert het geheel.	Maatschappelijk vastgoed.	De Agenda Maatschappelijk Vastgoed is de agenda van het werkveld. Doel is beter en slimmer om te gaan met vastgoed voor onderwijs, opvang, zorg, welzijn, sport en cultuur. Het is ook het werkbriefje van Bouwstenen voor Sociaal. Verschillende leeractiviteiten worden georganiseerd.	Gemeenten en marktpartners

Kennisnetwerk woningcorporaties	Wonen	De opzet van de activiteiten en bijeenkomsten is om te informeren en te opiniëren over actuele ontwikkelingen in het beleid van woningcorporaties.	Regionaal: Toezichthouders, directeurenbestuurders, managers en anderen met beleidsmatige betrokkenheid bij woningcorporaties in de provincies Drenthe, Friesland en Groningen en in het noorden van de provincie Overijssel.
Aedes Netwerk wonen-zorg	Wonen en zorg	Het Netwerk Wonen met Zorg is een ontmoetingsplaats voor iedereen die een functie heeft op het gebied van zorg bij een corporatie. De doelstelling van dit netwerk is het uitwisselen van informatie, kennis en ervaring, op thema's die de belangenbehartiging raken en elkaar inspireren.	<i>Landelijk</i> Corporatieprofessionals die zich met zorg bezig houden
Corpovenista en leefbaarheid	Volkshuisvesting Functie van buurten	Corpovenista heeft de ambitie om, door bundeling van kennis en denkracht, inzichten aan te reiken waarmee corporaties antwoord kunnen geven op sociaal volkshuisvestelijke vraagstukken. Corpovenista heeft, in samenwerking met verschillende steden en regio's, een vervolg gegeven aan het onderzoek 'De buurt als Jas', naar de functie van buurten.	Landelijk Corporatieprofessionals
WHO CARES Community of Practice (Rijksbouwmeester)	Hoe komen we tot vernieuwende vormen van wonen en zorg, ingebed in de wijk?	CoP: kennisuitwisseling en lerende praktijk; begeleiding experimenten in wonen en zorg met aandacht voor woonomgeving en openbare ruimte. (2017-2020)	Gemeenten, zorginstellingen, bewoners
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Participatie en werk		
De wijk als werkgever / actieonderzoek Hogeschool in Holland (Instituut Gak)	Wijkeconomie / buurtbedrijven	Achterhalen welke rol buurtbedrijven, bewonersinitiatieven en wijkprofessionals kunnen spelen in het tot stand brengen van een match tussen vraag van wijkbewoners en aanbod door wijkbewoners. De inspanningen van de overheid (al dan niet in de vorm van speciale werkgelegenheidsprojecten zijn met de invoering van de Participatiewet vooral gericht op het zoeken	Gemeenten Deventer, Emmen en Haarlem Experimentpartners, o.a. de jongerenwerkplaats, De buurtondernemer

		en vinden van (betaald) werk binnen de formele economie. Maar wat als er ook eens wordt gezocht in de wijkeconomie, in de directe woonomgeving, zoals de wijk of buurt? Wat zijn daar de mogelijkheden?	
Kennisdeling rond bewonersbedrijven (onderzoek en leerlijn Dynamiek van de stad, hogeschool)	Bewonersbedrijven	Bewonersbedrijven zijn een vruchtbare manier om gebruik te maken van de kracht van burgers in de aanpak van maatschappelijke vraagstukken in de eigen leefomgeving. Dit heeft een groei van verschillende bewonersbedrijven, zoals wijkondernemingen, wijk bv's en wijkcoöperaties, als gevolg. Wat zegt de wetenschappelijke literatuur over bewonersbedrijven? Wat zijn de succesfactoren en dilemma's, welke aanbevelingen zijn er te geven?	Bewonersbedrijven
Impact Noord	Impact ondernemen, arbeidsparticipatie, sociaal ondernemen	Impact Noord is een actief en betrokken netwerk van meer dan 50 ondernemers uit Groningen, Friesland en Drenthe die ondernemen zien als manier op maatschappelijke problemen op te lossen. Onze missie is impactondernemen het nieuwe normaal maken, binnen een regeneratief en sociaal gelijkwaardig economisch stelsel. Ze organiseren activiteiten & events, vergroten het netwerk & de zichtbaarheid van hun leden en brengen kennis, expertise & ervaring bij elkaar.	Regionaal Impact ondernemers en gemeenten
Leren over Simpel switchen in de keten van beschut en betaald werken door de Programmaraad Regionale Arbeidsmarkt, bestaande uit VNG, UWV, Divosa en Cedris	Arbeidsmarktregio's / sociale werkbedrijven	De Programmaraad stimuleert gemeenten en sociale werkbedrijven om de overgang tussen zorg (dagbesteding) en (beschut) werkte versoepten, onder meer door goede voorbeelden te delen.	Gemeenten en sociale werkbedrijven
http://www.wijkcooperatie.nl/	Wijkondernemingen / wijkeconomie	Wijkcooperatie.nl is opgezet om wijken en gebieden te faciliteren zelf economie te bedrijven, eigen verdienmodellen te creëren en minder afhankelijk te worden van uitkeringen en subsidies, ondernemerschap en geldstromen door de wijk benutten staan centraal door en voor mensen uit de wijk, geen overhead van buiten, geen projectmanagers goed bedoelde hulp, wij doen het zelf	Wijkbedrijven

Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Onderwijs en opvoeding		
Lokale samenwerking rondom veiligheid van kinderen (Nederlands Jeugdinstituut)	Lokale samenwerking rondom veiligheid van kinderen	Het Nederlands Jeugdinstituut kan gemeenten ondersteunen bij het bevorderen en monitoren van lokale samenwerking rondom veiligheid van kinderen. Dat doen we door samen met u een leerproces op gang te brengen waarbij alle samenwerkingspartners betrokken zijn.	Gemeenten en professionals onderwijs en opvoeding
Werkplaatsen Jeugd Kenniskerkplaats Jeugd Friesland Leernetwerk leren van praktijkervaringen	Jeugdhulp	Leerkring Friesland: verbeteren van de integrale hulp voor en samenwerking met gezinnen: Uit onderzoek en uitgebreide inventarisatie van ervaringen in het veld blijkt dat de informatievoorziening aan de voorkant lang niet altijd goed geregeld is. Daarom wordt in de Friese regio een geharmoniseerd format voor een ondersteuningsplan vanuit gebiedsteams ontwikkeld. In de dagelijkse praktijk komen hier verschillende dilemma's en vragen uit naar voren. Dit thema pakken we daarom als eerste in het leernetwerk op.	Regionaal Professionals jeugdhulp
De Werkplaats SAMEN Leernetwerk integraal werken	Jeugdhulp	De Werkplaats SAMEN is een kennis- en innovatienetwerk in de regio's Holland Rijnland, Haaglanden en Midden-Holland dat werkt aan een goede zorg voor jeugd. Een LNW is een samenwerkingsverband van 5 tot 20 personen dat vanuit verschillende disciplines werkt aan een vraagstuk in een wijk, gemeente of regio en dat SAMEN verrijkt met kennis en expertise vanuit alle perspectieven	Regionaal Professionals jeugdhulp
De Keukentafel (Hogeschool van Amsterdam, gemeente Amsterdam)	Onderwijs en opvoeding	Multidisciplinair programma waarbij studenten van de opleidingen Pedagogiek, Social Work en Toegepaste Psychologie ondersteuning bieden aan een gezin. Creëren van goede thuis-leeromgeving, vergroten betrokkenheid ouders. Binnen de programma's wordt samengewerkt met een groot aantal basisscholen en de gemeente Amsterdam. Daarnaast wordt samengewerkt met diverse andere maatschappelijke partners in de wijk zoals de Ouder-en KindTeams, Stichting Leergeld, het Jongeren cultuurfonds, taalaanbieders, Madi's, SKC, WeekendAcademie, Studiezalen, VoorUit, Swazoom, de Buurtwerkkamer, de Vu en UvA.	<i>Lokaal</i> Onderwijsorganisaties, studenten. Inwoners (gezinnen)

De Werkplaats Gezond Verstand (Nederlands Centrum Jeugdgezondheid)	Onderwijs, opvoeding	Experiment/kennisuitwisseling gericht op onderwijs in tijd van corona. Voor deze Werkplaats die al snel 'De Klas' heette vonden we mensen uit het onderwijs, uit de JGZ, uit landelijke organisaties, het RIVM, Onderwijsraad en de wetenschap.	<i>Landelijk</i> Selecte groep onderwijs (vo-po), JGZ, wetenschap, social design, waaruit initiatieven ontstonden.
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Veiligheid en Criminaliteit		
Platform Veilig Ondernemen (coördinatie CCV) https://hetccv.nl/onderwerpen/platform-veilig-ondernemen/	Cybercriminaliteit Ondermijning Winkelcriminaliteit Overvallen Afpersing	Wil je lokale of regionale veiligheidsproblemen die betrekking hebben op veilig ondernemen met partners oppakken?	In een Platform Veilig Ondernemen (PVO) werken politie, justitie, gemeenten, brancheorganisaties en de ondernemers samen aan de oplossing van veiligheidsproblemen
Leerkring lokaal weerbaar bestuur (afgerond) (IOV Min BZK; Verwey-Jonker Instituut en Bureau Broekhuizen; in 2019 en 2020)	Criminaliteit en veiligheid	Doel: kennis, ervaring en adviezen uit te wisselen tussen gemeenten onderling over kwetsbare processen en lokale weerbaarheid. Deelnemende gemeenten kunnen de gedeelde kennis als input gebruiken om lokaal de weerbaarheid en integriteit van de eigen organisatie te versterken.	Gemeenten 12x
De wijkagent centraal door de Politie academie	Handhaving, preventie, veiligheid	Het credo 'De Wijkagent Centraal' is vastgelegd in de nieuwe politiewet als centraal uitgangspunt van de nationale politie. In de praktijk blijkt de positionering van de wijkagent echter uiterst taaie materie. Dit actieonderzoek geeft inzicht in de weerbarstige werkpraktijk van de wijkagent en biedt inzichten die nodig zijn om het uitgangspunt een concrete invulling te geven.	<i>Wijkagent</i>
Actieonderzoek gebiedsgerichte opsporing in vier proeftuinen (Bureau Bervoets/Bureau Broekhuizen i.o.v. Politie en Wetenschap)	Criminaliteit en veiligheid / weerbaarheid gemeenten	Een proeftuinonderzoek naar gebiedsgerichte opsporing (GGO). In opdracht van het Programma Politie en Wetenschap onderzochten we samen met vier basisteams van de politie hoe recherche en uniformdienst 'ontschot' kunnen samenwerken bij de aanpak van lokale misdaad en ondermijning. Daarbij besteedden we ook aandacht aan de	<i>Lokaal/landelijk</i>

		kracht van nabijheid (o.a. aanwezigheid fysiek en online) en de rol van gebiedskennis. Denk daarbij niet alleen aan kennis over een bepaald gebied en de daar levende gemeenschappen.	
Learning community criminele families (CCV)	Problematiek van criminele families	https://hetccv.nl/onderwerpen/multiprobleemgezinnen-met-een-roma-achtergrond/integrale-werkwijze-criminele-families/	medewerkers van gemeenten, politie, RIEC, kennisinstanties, departementen en andere organisaties
Werksessies Woonoverlast (CCV)	Woonoverlast	In heel Nederland ervaren bewoners regelmatig woonoverlast, zoals geluidsoverlast van burens, vervuilde tuinen en woningen, viezigheid van dieren, verloederde en vervallen panden of ernstige overlast door drugshandel. Zeker aanhoudende overlast kan het woongenot en gevoel van veiligheid van bewoners ernstig bedreigen. Bij woonoverlast gaat het vooral om overlast tussen buurtbewoners onderling, vaak als gevolg van botsende leefstijlen.	Gemeenten, woningcorporaties, politie en buurtbewoners
Intervisie Jeugdoverlast in de wijk (CCV)	Jeugdoverlast, veiligheid- en overlastbeleving in de wijk	Wil je jeugdoverlast effectief aanpakken? https://hetccv.nl/advies-en-training/ccv-academie/veiligheids-en-overlastbeleving-in-de-wijk/	<i>Lokaal:</i> Het lokale netwerk van professionals die werkzaam in de wijk
Intervisie Veiligheid en Zorg (CCV) (op maat)	Jeugdproblemen, woonoverlast, Multi problematiek, aanpak van verwarde personen, enzovoort.	Leer jij meer door met anderen de verdieping op te zoeken aan de hand van een concrete casus? Dan is intervisie een mooie vorm. Dit kun je doen met je eigen netwerkpartners, of bijvoorbeeld met collega's uit andere gemeenten..	<i>Lokaal/regionaal/landelijk</i> Professionals uit zowel het veiligheids- als het sociaal domein.
Werksessies Barrièremodellen (CCV, werksessies)	Georganiseerde criminaliteit	werksessies aan waarin je samen met ketenpartners een barrièremodel over een zelfgekozen vorm van criminaliteit maakt. Hierdoor ontdek je welke barrières jij en je veiligheidspartners kunnen opwerpen om het werk van de crimineel te verstoren.	<i>Lokaal</i> Veiligheidsprofessionals en lokale stakeholders

Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Gezondheid, zorg & hulpverlening		
Leerkringen integraal gezondheidsbeleid Preventieprogramma 'Integraal en met kennis aan de slag ZonMw	Integraal gezondheidsbeleid, preventie	<p>Hoe stimuleer je het gebruik van erkende interventies en hoe bevorder je een brede lerende aanpak in gemeentelijke preventieprojecten? 6 lokale consortia zorgen voor kennis en inzicht voor preventief gemeentebeleid. Consortia werken samen in een overkoepelende leerkring, zodat de samenwerking optimaal wordt benut.</p> <p>Kennisdelen via leerkring. Kennis en ervaring opgedaan in andere gemeenten en in onderzoek kan voor andere gemeenten nuttig zijn. Veel aspecten zoals ruimtelijke ordening, welzijn, inkomen, onderwijs, participatie, milieubeleid en wijkvoorzieningen komen hierbij aan de orde.</p> <p>Een overkoepelende leerkring stimuleert de kennisuitwisseling tussen de verschillende regio's. De kennisuitwisseling gaat over wetenschappelijke kennis en praktijkervaringen.</p>	<i>Regionaal (Rivierenland. Ea en landelijk</i> 6 consortia met iig Academische Werkplaats Publieke Gezondheid of een Werkplaats Sociaal Domein, minimaal 3 gemeenten en relevant betrokken GGD
Gezonde wijk en omgeving ZonMw	Gezondheid, gedrag, preventie en leefomgeving	<p>Gezondheid, gezond gedrag en kunnen meedoen in de samenleving worden beïnvloed door de sociale en fysieke omgeving en de sociaaleconomische status van mensen. De directe leefomgeving, de buurt of wijk met de aanwezige voorzieningen daarin, creëren kansen op of belemmeringen voor gezondheid. In de volgende programma's wordt hier aan gewerkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid - vervolgprogramma • Gezonde Slagkracht • PreventieKracht Dicht bij Huis • PreventieKracht Thuiszorg • Preventieprogramma 4 • Preventieprogramma 5 	Gemeenten, welzijn en zorginstellingen.

		<ul style="list-style-type: none"> • Preventieprogramma 2019 - 2022 • Preventie 5: Deelprogramma 2 - Wonen en leven in een gezonde wijk en omgeving • Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd • Sportimpuls • Sportimpuls Kinderen sportief op gewicht • Zorg en Ondersteuning in de Buurt 	
Leernetwerk Herstelgerichte ggz in de wijk (in ontwikkeling vanuit ZonMw)	Herstelgerichte GGZ in de wijk	Het doel van dit project is om leernetwerken te starten, bestaande uit docenten en studenten van Hogeschool Inholland, medewerkers van wijkgerichte ggz-teams en hun samenwerkingspartners. In de praktijk wordt onderzocht hoe samengewerkt kan worden aan zelfredzaamheid, herstel en maatschappelijke acceptatie voor mensen met ernstige psychische problemen.	Docenten en studenten van Hogeschool Inholland, medewerkers van wijkgerichte ggz-teams en hun samenwerkingspartners.
Programma Sociaal Domein (gemeenten en de ministeries van SZW, VWS, BZK, OCW en J&V) / Brede Regietafel Sociaal Domein	Versterken sociale basis/zelfredzaamheid	Betere hulp voor (kwetsbare) mensen. In het Programma Sociaal Domein werken Rijk en gemeenten samen met professionals aan betere hulp voor (kwetsbare) mensen. Niet vanachter een bureau, maar vanuit de lokale praktijk. Bijvoorbeeld Hoe versterken we de sociale basis en via die weg de zelfredzaamheid van mensen?	Rijk en gemeenten belangenorganisaties en kennisinstututen.
Gezonde Samenleving (Windesheim) Praktijkgericht onderzoek https://www.windesheim.nl/onderzoek/lectoraten/gezonde-samenleving	Gezondheid, armoede en schulden	Lectoraat, gezondheidsvraagstukken, maar ook A&S Door middel van diverse onderzoeksmethoden en activiteiten willen we achterhalen waarom het mensen lukt om kansen te pakken. Juist als je leeft in een sociale en fysieke omgeving waar de kansen meestal niet voor het oprapen liggen of vanzelfsprekend zijn. Samen met de mensen zelf, gaan we op zoek naar wat helpend is geweest of wat helpend zou kunnen zijn. En dat gaat dan over verschillende dingen, zoals onderwijs, gezond leven en het doorbreken van armoede. En hoe kunnen intergenerationele verbindingen, verbindingen zoals de band tussen ouder en kind, daarbij helpend zijn?	<i>Regionaal:</i> Universiteit en stakeholders, inwoners (ervaringsdeskundigen), studenten, bedrijven en professionals
Warm Rotterdam (samenwerkingsverband)	Armoede en schulden Verandering	Wij willen alle mensen, goede ideeën en organisaties die armoede in onze stad verminderen en verlichten samenbrengen. Want overal in de stad werken mensen aan	<i>Lokaal</i> Professionals, inwoners met ervaring, gemeente

		verandering. Warm Rotterdam is een samenwerkingsverband van ervaringsdeskundigen, informele organisaties, sociale ondernemingen en formele instanties die willen bijdragen aan een Warm Rotterdam.	
Community Integrale Vroeghulp (gehost door NCJ)	Preventie, Vroegsignalering	De community is hét platform om kennis en ervaring te delen over Integrale Vroeghulp. Iedereen die betrokken is bij Integrale Vroeghulp is welkom om op dit platform mee te praten, mee te denken en kennis te delen	Regionaal en Themagroepen
Nederland zorgt voor elkaar	Bewonersinitiatieven rond welzijn, wonen en zorg / inclusieve gemeenschap	Nederland Zorgt Voor Elkaar is het landelijk netwerk van bewonersinitiatieven die zich bezighouden met welzijn, wonen en zorg. NLZVE deelt kennis, ervaringen, knelpunten, oplossingen en onderzoek op het terrein van welzijn, zorg en wonen. Daarnaast behartigt het netwerk de belangen van de aangesloten bewonersinitiatieven op landelijk niveau.	Bewonerscollectieven
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Samenleven, integratie & inclusie		
Leernetwerk depolarisatie (ioV Min SZW) in ontwikkeling	Polarisatie	Steeds scherpere tegenstellingen. Een groeiend onbehagen. Oplopende spanningen. Dit kan leiden tot polarisatie, ook op lokaal niveau. Welke communicatiestrategie pas je als gemeente toe? Hoe ziet de lokale kaart eruit en hoe bereik je het midden? En wat betekent dit voor de rol van de burgemeester?	<i>Landelijk</i> : hoofden communicatie van gemeenten en ambtenaren veiligheid en sociaal
Platform Jeugd preventie Extremisme en Polarisation	Extremisme en polarisatie	Platform JEP (Platform Jeugd preventie Extremisme en Polarisation) ondersteunt professionals en vrijwilligers die met en voor jeugd werken bij vragen rond polarisatie, radicalisering en extremisme. Je kunt bij de JEP Advieslijn terecht met vragen over deze onderwerpen. Wij beantwoorden je vraag of verwijzen je door.	
Regionetwerken BPSW zijn samenwerkingsverbanden tussen de BPSW (beroepsvereniging sociaal werkers en hogescholen	Sociaal werk : diverse vraagstukken	De leden organiseren studie- en themabijeenkomsten naar aanleiding van (regionaal) gesignaleerde maatschappelijke ontwikkelingen. Zo creëren de regionetwerken 'dicht bij huis' mogelijkheden om kennis te vergaren en vaardigheden en competenties te ontwikkelen. Op de bijeenkomsten leren	<i>Regionaal</i> Regionetwerk Rotterdam Regionetwerk Twente Regionetwerk Noord

		professionals bovendien collega's uit verschillende werkvelden kennen en wisselen zij praktische kennis en ervaring uit. De BPSW en de hogescholen versterken hiermee de professionalisering van het sociaal werk en daarbinnen de verbinding tussen onderwijs en praktijk.	Sociaal (wijk)professionals sociaal werk, docenten en studenten hogescholen
City Deal Inclusieve stad	Passende ondersteuning kwetsbare huishoudens	De City Deal 'Inclusieve Stad' is begin 2018 afgerond en heeft een vervolg gekregen in het traject City Deal Eenvoudig Maatwerk, als onderdeel van het programma Sociaal Domein. In 'De Inclusieve Stad' werkten vijf steden samen aan innovatieve, baanbrekende aanpakken in het sociaal domein. Vertrekkend vanuit het perspectief en met betrokkenheid van het huishouden maar ook met oog voor het uiteindelijk (maatschappelijk/ financieel) rendement van interventies.	<i>Vijf gemeenten</i>
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Leefomgeving & openbare ruimte		
Watertorenberaad (samenwerkingsplatform)	Gebiedsontwikkeling breed, maar ook aandacht voor maatschappelijke opgaven	Het Watertorenberaad brengt de verschillende partijen in de gebiedsontwikkeling bij elkaar om samen tot integrale oplossingen te komen voor bouwprojecten in de crisis en daarna.	Private partners, gemeenten, corporaties
https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/bijeenkomsten/	Omgevingswet	Overheden kunnen ondersteuning krijgen bij implementatievraagstukken rond de Omgevingswet. Regionale Implementatiecoaches Omgevingswet (RIO) gaan de regio in om overheden in interbestuurlijk verband op weg te helpen.	<i>Lokaal, regionaal en landelijk gemeenten (beleid, bestuur en wijkprofessionals)</i>
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Verduurzaming		
Kennis en leerprogramma Aardgasvrije Wijken <i>Min BZK, EZK, IPO, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten</i> Onderdeel is de community	Verduurzaming / energietransitie / klimaatadaptatie	Samen leren we op welke wijze de wijkgerichte aanpak kan worden ingericht en opgeschaald. Op basis van praktijkervaring worden knelpunten gesignaleerd, geagendeerd en waar mogelijk opgelost.	<i>Landelijk en Lokaal Gemeenten en betrokken partijen bij de opgave.</i>

SDG 11 Alliantie Veerkrachtige en duurzame steden en gemeenschappen	Energietransitie Circulaire economie Sociale inclusiviteit	We focussen ons op drie reële uitdagingen waar we als alliantie daadwerkelijk een grote positieve impact op kunnen uitoefenen in eigen land en ver daarbuiten. Energietransitie, circulaire economie en sociale inclusiviteit Op dit moment zien we dat er veel gebeurt met deze thema's, maar dat een integrale aanpak vaak nog ontbreekt. Juist door deze uitdagingen in samenhang aan te pakken, behalen we grote winst.	De alliantie beoogt een plek te zijn waar mensen en organisaties uit verschillende hoeken elkaar kunnen ontmoeten: privaat, publiek, ngo's, burgerbewegingen.
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Samenwerken met bewoners		
Bewonersacademie Thematafels, Stadsdialogen en andere lerende interventies	Samenwerking actieve bewoners met gemeenten en corporaties	De Bewonersacademie organiseert sinds 2016 regelmatig bijeenkomsten op verzoek van en met bewoners en sociale ondernemers. Ook werken we in opdracht van gemeente en corporaties. We werken samen met stedelijke en landelijke netwerken aan de ontwikkeling van ervaringskennis en hoe we die kunnen inzetten voor een mooiere stad met een beter, lokaal gedragen beleid.	<i>Landelijk en lokaal</i> Inwonerscollectieven, wijkprofessionals gemeente en corporaties, sociaal ondernemers
Expertisegroep Participatie (Rijksoverheid)	Participatie	De expertisegroep Participatie bestaat uit tien deskundigen op het gebied van Participatie. Zij zijn zowel afkomstig uit de praktijk als uit de wetenschap. De expertisegroep staat onder regie van de directeur Participatie, Erik Pool. De expertisegroep begeleidt het kennisknooppunt Participatie bij het actief (door)ontwikkelen van het vakgebied participatie.	<i>Landelijk</i>
SamenWIJS (in Groningen) WIJS is een samenwerking tussen de gemeente Groningen, de Hanzehogeschool, Stichting WIJ, de Rijksuniversiteit Groningen, Noorderpoort en het Alfa College, maar wordt volledig gerund door studenten en jongeren	Participatie betrokkenheid van bewoners	IJS geeft Groningse studenten de mogelijkheid zich op een inhoudelijke manier maatschappelijk te ontwikkelen, door ze hun kennis te laten inzetten voor de stad Groningen en haar inwoners. Namens WIJS doen studenten onderzoek, geven ze advies vanuit hun vakgebied en organiseren ze allerlei activiteiten voor en met andere stadsbewoners. VB Mbo/hbo/wo studenten gaan in gemengde groepjes interventies ontwikkelen voor Groningse wijken in de strijd tegen eenzaamheid.	<i>Lokaal:</i> Onderwijsorganisaties, studenten, inwoners

Leerateliers Right to Challenge (Netwerk Right to Challenge Thijs Harmsen)	Right to Challenge (Uitdaagrecht)	Beleid (gemeenten)	<i>Regionaal/Landelijk</i> https://www.righttochallenge.nl/leeratelier
Lokale democratie (BZK/VNG) Thorbecke sessies VNG	bewonersparticipatie/ wijk- en buurtdemocratie	Doelen van programma Lokale Democratie (2018-2022) zijn een Krachtige gemeenteraad, Toegeruste politieke ambtsdragers, Beter betrokken inwoners en vitale democratische gemeenschap, responsieve ambtelijke organisatie, lokale digitale democratie en weerbaar bestuur.	Landelijk Gemeenten (bestuur, beleid en uitvoering via beroepsverenigingen) en initiatiefnemers
Ella Vogelaar Academie	Gemeenschapskracht / bewonerscollectieven	De Ella Vogelaar Academie is dé plek voor iedereen die wil leren over gemeenschapskracht en vitale gemeenschappen. Wij vormen samen een onderzoeksgemeenschap en een platform (online en offline) voor onderzoek, kennisdeling, informatie-uitwisseling en dialoog.	Landelijk betrokken en actieve bewoners, bestuurders, professionals en wetenschappers.
Leren over buurtbudgetten (Kennisland, Pakhuis de Zwijger en Waag Onderzoek) Amsterdammers, maak je stad leerprogramma	Buurtbudgetten / eigenaarschap / burgerbetrokkenheid	In het leerprogramma 'Amsterdammers, Maak je stad!' deden Kennisland, Pakhuis de Zwijger en Waag onderzoek naar deze buurtbudgetpilots.	Lokaal Pilots in enkele stadsdelen, ambtenaren en bewoners
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Gebieds- en opgavegericht werken		
Leerlijn Vitale coalities (vervolg) en https://www.hetcorporatiehuis.nl/home	Samenwerking, netwerksturing	In deze leerlijn staat samenwerking in het (semi-)publieke domein anno 2020 centraal. Hoe geef je als directeur-bestuurder van een woningcorporatie vorm aan nieuwe (type) samenwerkingen? Hoe stuur je een netwerk, wat vraagt dat van individuele partijen en welke dilemma's dienen zich dan aan?	<i>Landelijk:</i> Directeuren/bestuurders van een woningcorporaties
Verschillende stadslabs in steden: experimenteerruimtes van kennisinstellingen, praktijkorganisaties en bewoners. Voorbeeld: Duidelijk Duindorp	Wonen en woonruimteverdeling, veiligheidsbeleving, evenementen		<i>Lokaal:</i> Haagse Hogeschool, wijkberaad Duindorp (bewoners) en gemeente Den Haag
Leergang voor gebiedsgericht werken	Gebiedsgericht werken	Werk je als professional in wijken en buurten en heb je behoefte om je kennis op te frissen en zelfs te verdiepen? Op	Wijk en buurtprofessionals

		bijna geen enkel terrein gaan de ontwikkelingen zo hard als hier. Gebiedsgericht werken vereist vakmanschap.	
Leernetwerk	Thema's	Vraagstuk(ken)	Deelnemers
	Stap voor stap naar een wijkaanpak		
Samen lerend doen wat werkt traject (Nederlandse Jeugdinstuut)	Integraal / domein overstijgend werken	NJI is met 5 gemeenten een samen lerend doen wat werkt traject aangegaan om te kijken welke aanpakken, samenwerkingen en welke veranderstrategie bijdraagt aan een positieve impact in de wijk. We richten ons op de wijk, buurt of dorp. Immers daar groeien kinderen en jongeren op. Iedere deelnemende gemeente kiest er twee uit. Op basis van cijfers en kennis over wat werkt en gesprekken in een wijk gaan we de vraag beantwoorden: 'Wat speelt hier? Doen we wel de goede dingen? Doen we dit goed? Daar gaan we mee aan de slag samen met ouders, kinderen/jongeren en praktijkpartners in de betreffende wijken.	<i>Landelijk:</i> 5 gemeenten
Amsterdamse Ontwikkelbuurten (32) / vakdagen voor gebiedsgericht werken	Integraal werken, bewonersparticipatie	Onderzoek en leersessies met ambtenaren om te leren over integrale aanpakken gericht op 32 ontwikkelbuurten	<i>Lokaal:</i> HvA, Gemeente (verschillende directies, stadsdelen en gebiedsteams)
Leerkring Leefbaarheid en veiligheid. Netwerk van 16 stedelijke vernieuwingsgebieden spoor 1 (BZK) Leerkring door RONT Management	Leefbaarheid en veiligheid	Kennisdeling en praktijkervaringen onderling uitwisselen.	Nationaal Deelnemers 16 vernieuwingsgebieden. Gemeenten uit programma Leefbaarheid en Veiligheid
Stadslabs / lectoraat Public Governance (Haagse Hogeschool) en gezamenlijk wordt uitgevoerd met de lectoraten Coördinatie Grootstedelijke Vraagstukken (Hogeschool van Amsterdam), Participatie en Stedelijke Ontwikkeling (Hogeschool Utrecht) en	Stadslabs, werkwijzen	Op welke manier kunnen stadslabwerkwijzen worden vormgegeven en ingezet zodat ze bijdragen aan een betere omgang met complexe stedelijke opgaven? We zoomen daarbij in op de rol van wijkprofessionals die op strategisch (beleid) en/ of operationeel (frontlijnwerkers) niveau vanuit de gemeente of maatschappelijke organisaties aan de stad werken. Vragen die aan de orde komen zijn: op welke wijze en	Wijkprofessionals

Dynamiek van de Stad (Hogeschool InHolland).		voor welke problemen worden stadslabs opgezet als oplossing? Hoe werken wijkprofessionals samen in stadslabs en wat is daarvan de doorwerking?	
--	--	--	--